

Ko je Ivan slišal te besede, je šel v sobo k sodnikom in pravil:

„Pravični sodniki! Čujte in sodite! Pretil je, da mi zažge hišo. Pred pričami je izrekel to“.

Poklicali so zopet Gavrila.

„Jaz nisem rekel ničesar“, dejal je ta, „le bičajte me, ako imate pravico. On, ki je tudi kriv, je prost, a jaz moram pretrpeti vse“.

Hotel je govoriti dalje, a ni mogel. Ustni sta mu trepetali in obraz mu je bil smrtno blede. Še sodniki so se prestrašili, ko so ga videli tako razjarjenega.

Zdajci je vstal star, sivolas sodnik in pričel govoriti:

„Poslušajte me! Pozabita, kar je bilo med vama, odpustita drug drugemu in vse bo dobro. Ti Gavril, si sedaj storil krivico, ker si ženo tako udaril, da je morala ležati cel teden. Lahko bi jo bil ubil, a Bog jo je čuval, da se ji ni pripetilo nič hudega. Spoznaj svojo krivdo, prosi Ivana odpuščanja, on ti odpusti in mi vzamemo to na znanje“.

„Po paragrafu 117. se to ne sme zgoditi“, se je oglasil pisar. „Do prijaznega sporazumljenja med njima ni prišlo, pač je izdalo sodišče odlok in ta se se mora izvršiti.“

Zopet se je oglasil prejšnji sodnik, ne meneč se za pisarjev ugovor:

„Pusti paragrafe, bratec! Prvi paragraf je ta, da se misli na Boga, in Bog vama je ponujal spravo“.

Prigovarjal jima je še nekoliko, a Gavril ga ni slušal.

„Malo mi še manjka do 50 let in še nikdar nisem bil kaznovan; a zdaj naj bi jih dobil s palico 20 na hrbet, vrhu tega naj bi še prosil Ivana, ki mi storil že toliko hudega, odpuščanja — ne, to je preveč . . . Vanja, mislil bodeš še na mene.“

Obraz mu je bil zopet blede, glas se mu je tresel vstal je, in šel vun.

Od sodišča do doma je bilo kakih 10 kilometrov. Pozno je prišel Ivan domov. Na dvorišče prišedši, je izpregel konje, spravil voz in šel v hišo. V sobi ni našel nikogar, kajti ženske so bile šle po živino, a sinovi so bili še na polju. Vsedel se je na klop in razmišljal. V duhu je videl pred seboj Gavrilov blede obraz. Srce se mu jame krčiti. Kako bi bilo njemu, ko bi ga tako obsodili, kakor Gavrila, je mislil in Gavril se mu je začel smiliti. (Dalje sledi.)

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Za Mohorjevo družbo sta pač zimski in jesenski čas najbolj imenitna, ker oba sta ji čas žetve. V zimskih mesecih sprejema družba svoje ude in njih letne doneske, in čim več jih je, tem večje je tudi njeno veselje. Jeseni pa družba svojim udom pošilja novo duševno hrano, šestero lepih knjig. Če gre torej

vse po sreči, veseli se najprej družba družbenikov, pozneje pa družbeniki družbe!

Naj bi nam tudi letošnje leto prineslo prav veliko takega medsebojnega veselja! Zato pa se obračamo do dragih rojakov z zopetno prošnjo: Pridružite se naši res vseslovenski družbi, da se nas zbere zopet prav častno število pod varstvom naših varuhov, svetega Mohorja in Fortunata! Vsak Slovenec, vsaka Slovenka šteje si v sveto dolžnost, da je sam ud Mohorjeve družbe, in da ji s prijaznim opominom in vabilom pridobi še novih udov! — Posebno prosimo častite naše poverjenike, da ob vsaki ugodni priliki, v cerkvi kakor zunaj nje, zopet zastavijo svojo zgovorno besedo za našo družbo, in tako čim več svojih vernikov privabijo k nji. Na potrebo, veliki pomen in mnoge koristi družbe sv. Mohorja in njenih knjig nam na tem mestu pač ni treba z nova opozarjati. Naznanjamo samo, da družba svojim udom letos poda sledeči književni dar:

1. „Zgodbe sv. pisma“. 9. snopič. Za dr. Lam petom nadaljuje dr. J. Ev. Krek. — Celotnih „Zgodb sv. pisma“, — te „knjige vseh knjig“, bi pač ne smelo manjkati v nobeni slovenski hiši! S tem snopičem končajo zgodbe stare zaveze. Obsega ta del prekrasne in krepke nauke iz knjige Jezusa Siraha in Modrosti ter makabejske knjige. — Naj nam baš „Zgodbe“ ohranijo stare ude, da dobe celo knjigo v roke.

2. „Slava Gospodu“! Molitvenik. — Mnogokrat se nam je izrekla želja, naj izda Mohorjeva družba molitvenik s prav razločnim in velikim tiskom. Ustregli smo tej želji in letos podamo Mohorjanom molitvenik, s katerim bodo gotovo zadovoljni. Črke so velike, tisk lep in papir trden, da mora zadovoljiti vsakogar! Slovenci! Za 2 kroni dobite lep molitvenik, ki bi sam pri knjigotržcih stal toliko ali še več, povrh pa še 5 drugih knjig! Sezite po takem daru in zato ne zamudite, pristopiti družbi! — Molitvenik „Slava Gospodu“ se bo dobival tudi vezan, in sicer: v platnu z rudečo obrezo po 60 vin. (30 krajcarjev), v usnju z lato obrezo po 1 krono 20 vin. (60 kr.). — Cenjene ude prosimo, da naročujejo samo te in ne drugih vezav, da se delo v knjigoveznici in pri razpošiljanju preveč ne obtežkoči.

3. „Poljedelstvo“. II. del. Posebno poljedelstvo. Spisal Viljem Rohrman. — Obsega nauke, kako treba paziti na gnoj, semena razne rastline, imenitne za poljedelca. Knjiga se ozira na naše domače razmere in slovenski poljedelci naj nikar ne zamude, omisliti si jo!

4. „Zimski večeri“. Za odrastlo mladino spisal profesor Jož. Stritar. — Ta pisatelj je dobro znan našim bralcem že po prejšnjih knjigah „Pod lipo“ in „Jagode“. V tej knjigi je zbral zopet lep šopek pesmij, „drobnic“, t. j. tehtnih izrekov, mičnih basnij, prizorov, povestic itd. — sploh blaga, ki je

pripravno zlasti ob zimskih večerih kratkočasiti mlado in staro.

5. „Veliki trgovec“. Spisal je to zanimivo povest Engelbert Gangl in izide kot 54. zvezek „Slovenskih Večernic“. — S to knjigo ustrezemo tolikokrat izrečeni želji po daljših povestih.

6. „Koledar“ za l. 1903. — Koledarja potrebuje pač vsakdo; tako primernege in združenega z drugimi knjigami na Slovenskem ne dobiš. Tajnik se bo potrudil, da bode vsebina kolikor mogoče raznovrstna in vabljava.

Tak je naš književni dar; koristno se družijo s prijatnim, pouk z zabavo, in vsak ud najde v knjigah „svoj del“, nekaj, kar ga posebno mika in vleče! Slovenci, na Vas je, da naše knjige romajo v čim največjem številu med naš narod, da se naša družba razširi povsodi! — Gg. poverjenike še posebej prosimo, da tudi letos trudoljubivo nabirajo širom domovine raztresena krdela Mohorjanov in jih upisujejo v našo družbo. Nabiralne pole z denarjem naj se odboru določijo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnostij in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne določijo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vin. za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor“!

V Celovcu, dne 28. januarja 1902. Odbor.

Novice.

— **Osebne vesti.** Premeščeni so c. kr. notarji gg. Karol Schmidinger iz Kamnika v Ljubljano, dr. Rupert Bežek iz Višnje gore v Ljubljano, Emil Orožen iz Trebnjega v Kamnik, Karol Pleiweis iz Radeč v Višnjo goro, dr. Andrej Kuhar iz Žužemberga v Trebnje in Matevž Hafner iz Senožeč v Radeče. — G. dr. F. Pikl, odvetnik v Kozjem, se preseli v Marenberg. — Naučno ministrstvo je nadučitelju v Ljubljani, gosp. Franu Raktelju, v priznanje mnogoletnega uspešnega delovanja podelilo naslov ravnatelja. — Davčni nadzornik v Kranju, g. Viktor Grabnar, je imenovan višjim davčnim nadzornikom. — Domobranski stotnik v Ljubljani, g. Albert Martinčič, je imenovan konceptnim častnikom pri 22. domobranskem divizijskem zapovedništvu v Gradcu. — Gozdni eleve v Idriji g. Rudolf Neuwinger, je imenovan asistentom. Rudniški mojster v Idriji, g. Kandut, je šel v pokoj in je dobil tem povodom srebrni zaslužni križec s krono. — Gospod Tomaž Krassnig, suplent na c. kr. višji realki v Ljubljani, je imenovan profesorjem na višji realki v Hodoninu (Göding) na Moravskem.

— **Promocija.** Gospod Vladimir Serneck, si marihorskega odvetnika g. dr. Janka Serneca, je bil minole dni

na graški univerzi promoviran doktorjem prava. Prvi doktor iz nemško-slovenske gimnazije v Mariboru. Čestitamo!

— **Poroke.** V Ljubljani se je poročil g. dr. Hubert Souvan, koncipist finančne prokurature, z gdč. Leonijo Souvanovo. — V Radovljici se je poročil sodni pristav gosp. Alojzij Žebre z gdč. Strojevero iz Zapuž.

— **Potrjen zakon.** Cesar je potrdil načrt zakona, da se cesta od Vavte vasi do Toplic preloži in vsa proga do Podturna uvrsti med okrajne ceste.

— **Poljedelsko ministrstvo** je podelilo podpornemu društvu za dijake na idrijski realki 300 kron podpore.

— **Nova tiskarna v Ljubljani.** Gospod Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celju in lastnik tovarne za izdelovanje nogovic in jopičev v Ljubljani, je dobil koncesijo za ustanovitev nove tiskarne v Ljubljani. Potrebe ni nobene, da se ustanovi v Ljubljani nova tiskarna, ker že obstoječe komaj izhajajo. Pri ministrstvu je ljubljanski župan g. Ivan Hribar posredoval, da se je izdala ta nova koncesija.

— **Shod slovanskih časnikarjev** se bo vršil o Veliki noči v Ljubljani. Za priprave skrbi poseben odbor. Pričakujemo, da bo ta odbor tudi res poskrbel vse tako, da se nam ne bo treba sramovati. V Pragi, v Krakovu in v Dubrovniku so bili udeležniki shoda res sijajno sprejeti in pogoščeni, dočim doslej pri nas še nikoli ni bila vsa Ljubljana v zastavah in se tudi še nikoli ni za goste tako skrbelo, kakor je dolžnost napram povabljenim gostom. Tako, kakor doslej navadno, pri časnikarskem kongresu ne sme biti, sicer bi bil ta kongres za nas le blamaža.

— **Oficirski ples v »Narodnem domu«.** S čutili iskrene radosti in osrečujočega zadoščenja beležimo preveselo dogodbo v zgodovini slovenskega socialnega življenja v Ljubljani. V „Narodnem domu“ se je vršil oficirski ples. S tem se je izkazala „Narodnemu domu“ izredna čast in blesk tega počenja pada na vse, ki so bili deležni nenavadne sreče, da so se smeli solnčiti v sijaju oficirskih uniform. Prvič, kar stoji Ljubljana, je oficirski zbor priredil svoj ples ne samo v kazini, ampak tudi v „Narodnem domu“. V tem vidimo dokaz, da nas oficirji ne smatrajo več za socialno manjvredne. S tem smo postali naposled polnopravni državljani, zakaj četudi se je tu in tam kak oficir zanimal za kako slovensko gospodično in njeno doto, to vendar še ni bil dokaz, da smo v resnici polnovredni. Sedaj smo i to dosegli in zato nas prešinjajo čutila iskrene radosti in osrečujočega zadoščenja. Oficirji so nas povzdignili k sebi v svetle svoje višave, a kdor ne uvideva velikanskega pomena in izredne časti tega dejstva, ne umeva duha sedanjega časa. Črnogledi narodnjaki sicer brusijo jezike in se ujedajo, ali to nas nikakor ne sme motiti, ker ti ljudje ne pojmiyo novodobnega naziranja ter ne spoznajo, kako znamenito je za ves slovenski narod, da so oficirji plesali v „Narodnem domu“. Ti starokopitneži zabavljajo, da se je na plesu samo nemško govorilo, pa ne pomislijo, kako neolikano bi bilo, če bi se vzpričo nemških oficirjev, ki so večinoma še nemškonacionalnega mišljenja, govorilo slovenski. Ti starokopitneži tudi zabavljajo, češ, da je „Narodni dom“ zgrajen za slovenske narodne prireditve, ne za oficirske plese nemškega značaja, da, čuje se celo nad vse predrzni glas, da Slovenci ne potrebujemo nemških oficirjev, da naj ti plešejo koder hočejo, češ, da mora slovensko socialno življenje imeti slovenski značaj, ker le v tem slučaju, ima naroden pomen. Tu se vidi tisto starokopitno narodnjaštvo, ki se je hvala Bogu že preživelo. Mi na plesiščih ne poznamo nobene narodnosti in smo srečni, da so nas oficirji sprejeli medse. Srečni smo tudi, ker je prišlo toliko nemških civilistov. Večinoma so sicer svoje dame pustili doma, a led je vendar prebit. Časih smo imeli sijajne Vodnikove plese strogo slovenskega značaja. Prenehali so z gospo Murnikovo. Sedaj so na njih mesto stopili oficirski plesi, na katere se drenjamo tako liberalci